

Z obsahu: Závěry Berlínského fóra | Energetický průmysl volá po účinnější evropské energetické politice | Finanční nástroje na podporu energetické účinnosti ze zdrojů EU | Nová povinnost informovat Komisi o investičních projektech do energetické infrastruktury



VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

únor s sebou přinesl první výměny názorů o návrhu Evropské komise k cílům pro rok 2030, o reformě EU ETS a návrhu Market Stability Reserve a o Market Designu. ČEZ spolu s dalšími energetikami sdruženými v tzv. Magrittově skupině jednal mimo jiné s německou kancléřkou Merkelovou o podobě evropského trhu s energiemi. Německá vláda, která se v koaliční smlouvě zavázala k zavedení kapacitních plateb, zároveň požaduje dokončení jednotného trhu s energiemi. Současný způsob podpory obnovitelných zdrojů a případné zavedení kapacitních plateb ale myšlenku jednotného trhu s energiemi spíše ubíjí.

Na Pražském energetickém fóru, na diskusi v Evropském parlamentu spoluorganizovanou European Energy Forum i na konferenci ke změně polského průmyslu ve Varšavě jsme představili naši vizi racionálnosti jednoho evropského cíle pro rok 2030, a to závazného a ambiciózního cíle v oblasti snížení emisí CO₂. Některé evropské státy se snaží posunout rozhodnutí o klimaticko-energetickém balíčku až na dobu po mezinárodní klimatické konferenci v Paříži v roce 2015. Bohužel z pohledu energetiky a průmyslu by se jednalo jen o prodlužování nejistoty z hlediska nastavení nového regulačního rámce a tedy i nejistoty pro investice do nových výrobních zdrojů. Navíc hrozí, že se EU dostane do pastí a v globálních jednáních nebude mít silný mandát.

Naši představu o reformě EU ETS jsme představili např. na konferenci Euro-CASE v Bruselu. Aktivně se do diskuse o 2030 zapojíme samozřejmě i v březnu, např. pořádáním diskuse v Evropském parlamentu dne 18. března za účasti viceprezidenta Evropské komise Olliho Rehna, generálního ředitele DG ENER Dominique Ristoriho, ředitele Public Affairs Skupiny ČEZ Iva Hlaváče a Jakuba Víta ze Svazu průmyslu a dopravy. Diskuse vyústí při jednání hlav vlád a států o nastavení vodítek pro legislativní návrh Komise na Evropské radě ve dnech 20. a 21. března.

Přeji Vám příjemné čtení,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,

Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz

Ivo Hlaváč, ředitel Public Affairs |

Zuzana Krejčířiková, manažerka pro evropskou agendu |

Eva Boudová | Jiří Horák | Karel Kovanda, manažer

Bruselské reprezentací kanceláře | Jan Prášil | Veronika

Vohlídková | Barbora Vondrušková | Petr Zahradník |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |

Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou pova-

žovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší

veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je

povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace

a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto

bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost

informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází

z audiovizuální knihovny Evropské komise.



Závěry Berlínského fóra

Jak se Evropská komise postaví k Hinkley Point C?

Integrace evropského energetického trhu dosáhla další významný milník

ACER podle hodnocení Komise plní své poslání

Energetický průmysl volá po vyrovnané a účinnější evropské energetické politice

ZÁVĚRY BERLÍNSKÉHO FÓRA

Ve dnech 10. a 11. února 2014 se konalo v Berlíně tradiční fórum věnované fosilním palivům, které představuje po Londýně, Florencii, Madridu a Praze/Bratislavě tradiční zastávku energetiků na pravidelných fórech spolupořádaných Evropskou komisí. Tentokrát bylo rozšířeno i o diskuse o jaderné energetice, za účasti zástupců Evropského jaderného fóra (ENEF).

Diskuse se vedla o vhodné podobě klimaticko-energetického rámce do roku 2030, bezpečnosti dodávek energií a cenové konkurenceschopnosti. Více než 160 účastníků, včetně komisaře G. Oettingera, generálního ředitele D. Ristoriho a německého vicekancléře S. Gabriela se shodlo na potřebě dlouhodobě stabilního investičního prostředí, diverzifikace energetických zdrojů a podpory obnovitelných zdrojů nákladově efektivním způsobem, stejně jako na potřebě dalších investic do výzkumu a inovací. Na čem se naopak zcela neshodli, bylo jejich doporučení k nejvhodnější podobě cílů EU do roku 2030 – ať už se jedná o redukční cíl pro emise CO₂, podíl obnovitelných zdrojů na spotřebě energií či objem energetických úspor, nepřináší závěry fóra jasné doporučení.



ručení. To naopak přináší pro EU ETS, který by měl fungovat jako hlavní nástroj pro dosažení udržitelné dimenze energetické politiky EU. Dokončení vnitřního jednotného trhu je i nadále vnímáno jako nutná podmínka pro dosahování všech současných i budoucích cílů evropské energetiky – jeho největšími možnými překážkami je chybějící stejnorodá aplikace pravidel, integrace obnovitelných zdrojů a nekoordinované zavádění kapacitních mechanismů. Berlínské fórum tak přineslo závěry, které nejsou ani překvapivé, ani kontroverzní. Upozornilo však na základy, po kterých energetický sektor volá dlouhodobě, zejména po uvážené a předvídatelné regulaci, doplněné o konzistentnost přijatých cílů a příslušných nástrojů.

Více na: [↗](#)

JAK SE EVROPSKÁ KOMISE POSTAVÍ K HINKLEY POINT C?

Na podzim 2013 notifikovala Velká Británie Evropské komisi projekt výstavby jaderné elektrárny Hinkley Point C a s ním spojená podpůrná opatření v podobě Contract for Differences a záruky za úvěr.

Obě opatření jsou součástí britské reformy trhu s elektřinou vyvolané aktuální nefunkčností jednotného evropského trhu. Po počátečním posouzení Evropská komise zahájila 18. 12. 2013 proti Velké Británii formální vyšetřovací řízení za účelem rozhodnutí, zda daná opatření představují povolenou veřejnou podporu. Od publikace tohoto rozhodnutí v Úředním věstníku (k datu vydání tohoto čísla bulletinu se tak nestalo) budou mít všechny zainteresované strany možnost se k rozhodnutí Komise vyjádřit. O co tedy v dané věci jde? Velká Británie je si vědoma tržních selhání, která demotivují investory a výrobce od investic do výstavby nových zdrojů. Vzhledem k tomu, že hodlá dosáhnout postupné dekarbonizace svého energetického sektoru, bez podpůrných opatření ve prospěch nové výstavby by daného cíle pravděpodobně nedosáhla. Rozhodla se proto poskytnout výrobcům, a prvním z nich je právě

Závěry Berlínského fóra

Jak se Evropská komise postaví k Hinkley Point C?

Integrace evropského energetického trhu dosáhla další významný milník

ACER podle hodnocení Komise plní své poslání

Energetický průmysl volá po vyrovnané a účinnější evropské energetické politice

společnost EDF a výstavba elektrárny v Hinkley Point C, podporu v podobě contract for differences a záruky na úvěr. Ve své notifikaci Evropské komise poskytuje vysvětlení, proč se domnívá, že tyto formy podpory jsou slučitelné se společným trhem a nenaruší hospodářskou soutěž na tomto trhu. Evropská komise nicméně vznáší pochybnosti na těmto vysvětlení, a proto se rozhodla zahájit proti Británii šetření v této věci. Vývoj v této věci budeme dále sledovat a informovat vás o něm v dalších číslech bulletinu.

INTEGRACE EVROPSKÉHO ENERGETICKÉHO TRHU DOSÁHLA DALŠÍ VÝZNAMNÝ MILNÍK

Navzdory několikaměsíčnímu časovému zpoždění došlo dne 4. února k úspěšnému propojení (market coupling) denních trhů v regionu Severozápadní Evropy.

Projekt propojil organizované trhy s elektřinou v 15 zemích (Rakousko, Belgie, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Německo, Velká Británie, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Holandsko, Norsko, Polsko a Švédsko). Cenový coupling trhů umožní burzám používat přeshraniční přenosnou kapacitu jako prostředek pro mini-

malizaci cenových rozdílů mezi jednotlivými trhy. Tyto rozdíly byly v poslední době vysoce diskutovány s ohledem na cenové rozdíly, které jsou způsobené zvýšenou produkcí z intermitentních obnovitelných zdrojů energie. Cenový coupling by měl tedy vést k cenové konvergenci, a tím k posílení konkurence na evropském energetickém trhu. V půlce tohoto roku se očekává připojení Španělska a Portugalska. Itálie a Slovinsko by se měly připojit koncem roku. V současné době zároveň pokračují i práce na propojení vnitrodenních trhů, které by mělo vést k dalšímu posílení integrace, ke které se Evropská rada zavázala do roku 2014.

Více informací na: [a](#)

ACER PODLE HODNOCENÍ KOMISE PLNÍ SVÉ POSLÁNÍ

V létě loňského roku proběhla na evropské úrovni veřejná konzultace Evropské komise, jejíž cílem bylo na základě článku 34 nařízení č. 713/2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních úřadů (dále jen „ACER“), vypracovat hodnocení činnosti Agentury.

Veřejné konzultace se zúčastnilo 16 subjektů a své stanovisko odeslala i Skupina ČEZ.



Na základě získaných příspěvků vypracovala Komise hodnocení, ve kterém hodnotí činnost ACER během jejích prvních dva a půl roku činnosti. Komise konstatuje, že se ACER zaměřila na správné priority, mezi které patří například dokončení vytvoření vnitřního trhu s energiemi, přispět k rozvoji přenosových sítí a dále implementace nařízení REMIT. Roční pracovní programy a roční zprávy o činnosti jsou velice dobře zpracované a přibližují plány ACER

Závěry Berlínského fóra

Jak se Evropská komise postaví k Hinkley Point C?

Integrace evropského energetického trhu dosáhla další významný milník

ACER podle hodnocení Komise plní své poslání

Energetický průmysl volá po vyrovnané a účinnější evropské energetické politice

a následné vyhodnocení činnosti. Komise doporučuje realistické plánování aktivit s ohledem na rozpočet, půlroční hodnocení, zahrnutí klíčových indikátorů a vypracování několikaletých ročních plánů. Komise dále doporučuje posílit roli ACER vůči ENTSO-E/G. ACER by měla hrát roli mediátora ve sporech mezi národními regulačními úřady s ohledem na posílení hladkého fungování vnitřního energetického trhu. Komise taktéž oceňuje transparentní přístup a pozitivně hodnotí veřejné konzultace a vedení workshopů. V roce 2014 provede Komise plné hodnocení ACER, začátkem roku 2015 pak vydá doporučení a vyhodnocení pro potřebu pozměňovacích návrhů týkajících se nařízení č. 713/2009. Stakeholderi se ve svých příspěvcích shodují v několika bodech. Za klíčovou úlohu považují podporovat regionál-

ní spolupráci, a tím posilovat další integraci. Kompetence ACER by měly být posílené za účelem dosažení koordinovanějšího postupu na evropské úrovni. ACER by měla hrát aktivnější roli při řešení sporů mezi jednotlivými národními regulačními úřady. Měla by poskytnout stakeholderům globální a strategickou vizi týkající se všech kodexů a propojení jednotlivých kodexů.

Více informací na: [↗](#)

ENERGETICKÝ PRŮMYSL VOLÁ PO VYROVNANÉ A ÚČINNĚJŠÍ EVROPSKÉ ENERGETICKÉ POLITICE

Evropský energetický průmysl se obrátil na evropské a národní tvůrce politik a vyzývá je k reorientaci energetické politiky směrem k nákladové efektivnosti a konkurenceschopnosti.

V dokumentu nazvaném *Manifesto* energetiky sdružené v asociaci Eurelectric volají po přijetí koherentnějšího a evropského přístupu ke klimaticko-energetické politice, a taktéž po snížení nákladů těchto politik současně se zvýšením jejich pozitivních dopadů. Hlavním cílem by měla být dekarbonizace, avšak dosažena nákladově-efektivním způsobem, zákaz tržních intervencí a distorzí a posílení postavení zákazníků. *Manifesto* doporučuje zaměřit se na několik základních bodů: i) nákladově-efektivní a konkurenceschopná energie pro evropský průmysl a zákazníky, ii) bezpečnost dodávek prostřednictvím konkurenceschopnosti a inovací a iii) snížení environmentálních a klimatických dopadů. *Manifesto* představuje jednu z mnoha výzev energetického průmyslu k řešení klimaticko-energetické politiky, která se aktuálně na evropské půdě projednává.

Více informací na: [↗](#)



ENERGETIKA V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

Největší solárně-termální
elektrárna zahájila
svůj provoz

NEJVĚTŠÍ SOLÁRNĚ-TERMÁLNÍ ELEKTRÁRNA ZAHÁJILA SVŮJ PROVOZ

Začátkem února zahájila svůj provoz největší solárně-termální elektrárna na světě. Zařízení se nachází v poušti Mohave nedaleko hranice mezi státy Kalifornie a Nevada a rozprostírá se na ploše zhruba 13 kilometrů čtverečních.

Komplex tvoří téměř 350 000 zrcadel a se svojí výrobou 400 MW elektřiny jsou schopny uspokojit poptávku pro přibližně 140 000 domácností.

Výstavba komplexu vyšla své vlastníky, mezi které patří společnosti NRG Energy, Google a BrightSource Energy, na téměř 2,2 miliardy dolarů. Funguje tak, že zrcadla odráží sluneční paprsky na kotle. Slunce následně ohřívá vodu v trubkách kotlů, čímž vzniká pára, která pohání turbíny vyrábějící elektřinu.

Více informací naleznete na: [☞](#)



EVROPSKÉ ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI

V Bruselu pokračují
diskuze na téma rámce
do roku 2030

Finanční nástroje
na podporu energetické
účinnosti ze zdrojů EU

V BRUSELU POKRAČUJÍ DISKUZE NA TÉMA RÁMCE DO ROKU 2030

Skupina ČEZ ve spolupráci s European Energy Forum zorganizovala v Bruselu dne 11. února diskusi a prezentaci k rámci pro klimaticko-energetickou politiku do roku 2030.

Tři týdny po publikaci souboru dokumentů k energetické politice EU na další desetiletí, zvaného „Rámec do roku 2030“, tak ČEZ přispěl do debaty vedené v Bruselu s úvahou, jak realistické jsou vytyčené cíle pro 2030. Diskuze nejdříve obrátila svůj pohled do minulosti, neboť jedním ze tří původních cílů EU bylo snížit emise skleníkových plynů do roku 2020 o 20%, ve srovnání s rokem 1990.



Komise argumentuje, že se už dosáhlo snížení o 18%, takže jsme svého cíle už skoro dosáhli, a že půjde-li to takhle dál, celkové snížení dosáhne v roce 2020 až 24%. Pokles emisí byl ale od roku 1990 velice nerovnoměrný. Za převážnou část tohoto poklesu (možná až za 16% z oněch 18%, jichž jsme dosáhli) mohou naprosto události: ekonomická transformace střední a východní Evropy a ekonomická recese po roce 2008. Zástupci Skupiny ČEZ v diskusi rozvedli argumentaci, ukazující, že původně vytyčené tři evropské cíle byly kontraproduktivní, vzájemně si protirečící a kanibalizující se.

Jedním z výsledků je například situace plynových elektráren, které jsou sice „čisté“, ale které musela celá řada evropských energetických podniků zastavit a zakonzervovat jakožto prodělečné. Evropská komise tuto skutečnost nereflektuje a navrhovaný rámec do roku 2030 stanovuje závazný cíl pro snížení emisí o 40% a zároveň na evropské úrovni také závazný cíl pro obnovitelné zdroje energie ve výši 27%. Skupina ČEZ se domnívá, že optimální by byl cíl jediný, a to emisí. Hlavním nástrojem by měl být revidovaný EU ETS, který by plnil svoji základní úlohu, pobízet investice do čistých technologií. Diskuse se účastnilo 60 účastníků z řady podniků a Komise, včetně sedmi evropských poslanců.

Více informací naleznete na: [EJ](#)

FINANČNÍ NÁSTROJE NA PODPORU ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI ZE ZDROJŮ EU

S rokem 2014 formálně započal fungovat i nový Víceletý finanční rámec na období 2014–2020 (jeho reálná využitelnost nabere minimálně několikaměsíční zpoždění). Několik kapitol se zaměřuje i na témata přímo či nepřímo spojená s energetikou.

V Bruselu pokračují diskuze na téma rámce do roku 2030

Finanční nástroje na podporu energetické účinnosti ze zdrojů EU

V aktuálních diskusích o rozvoji energetických projektů se na využití těchto zdrojů, včetně nově koncipovaných finančních nástrojů, velmi silně spoléhá. Z pohledu České republiky bude nejvýznamnější zdroj spojen s využitím možností kohezní politiky. Tato oblast se bude zřejmě dotýkat přímo čtyř připravovaných Operačních programů (OP) v České republice: OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK), kde by především v rámci prioritní osy 3 měly být podpořeny projekty podnikatelských subjektů, zaměřených na účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podporu zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin. Předpokládaná alokace by se mohla pohybovat okolo 0,8 mld. eur (tedy necelých 22 mld. Kč podle aktuálního kursu). Velmi významná, v optimistickém případě snad až 30%, by měla být ta část investic, na kterou se využijí nikoliv dotační, ale návratné finanční nástroje. S přibližně stejnou sumou může na téma energetické efektivity počítat též Integrovaný regionální OP (IROP), jež bude zdrojem investic na projekty představované především realizací zateplovacích systémů budov, instalací energeticky kvalitních otvorových výplní; zajištěním dostatečného větrání a podporou rekuperace

odpadního tepla; zateplení obvodových plášťů budov či instalací inteligentních měřících systémů apod. Projekty by měly být rozděleny do dvou skupin: na veřejné budovy a rezidenční bydlení. IROP v tomto kontextu taktéž podpoří projekty v oblasti inteligentních dopravních systémů s cílem dosažení energetické efektivity. Možná váha návratných finančních nástrojů by měla být větší zejména v případě projektů spojených s bydlením. OP Životní prostředí (OP ŽP) může v tomto kontextu počítat se sumou okolo 0,9 mld. eur, jež by měla být alokována zejména v prioritní ose 5 (Energetické úspory) na projekty zaměřené prioritně na budovy vlastněné subjekty ve veřejném sektoru; v rámci prioritní osy 2 pak je otevřen i prostor neziskovému sektoru k projektům omezujícím znečištění životního prostředí. Vzhledem ke specifické pozici Prahy v rámci kohezní politiky je jistý finanční obnos alokovan i na obdobná opatření realizovaná na území hlavního města, leč v podstatně menším objemu než v případě předchozích OP. V souhrnu za všechny OP lze předpokládat pro účely energeticky zaměřených projektů pro příští období s částkou přibližně 70 mld. Kč. Vedle kohezní politiky však existuje jistý obsahový průnik mezi potřebou rozvoje energetických projektů a možnostmi ostatních



kapitol Víceletého finančního rámce především v rámci projektu Horizont 2020 a Nástroje pro propojení Evropy (CEF).

Nové nařízení
o povinnosti informovat
Komisi o investičních
projektech do energetické
infrastruktury

Komise reaguje na
zpoždění v transpozici
evropských předpisů

NOVÉ NAŘÍZENÍ O POVINNOSTI INFORMOVAT KOMISI O INVESTIČNÍCH PROJEKTECH DO ENERGETICKÉ INFRASTRUKTURY

Dne 20. února byl přijetím ze strany Rady ukončen legislativní proces ohledně nového nařízení o povinnosti informovat Evropskou komisi o investičních projektech do energetické infrastruktury v rámci Evropské unie.

Získání celkového obrazu o vývoji investic do energetické infrastruktury v Unii má dle názoru Komise zásadní význam pro rozvoj a další směřování evropské energetické politiky. Nařízení je podobné nařízení z roku 2010, které ale následně u Evropského soudního dvora (dále jen „ESD“) napadl Evropský parlament, který nesouhlasil s postupem přijetí daného právního aktu.



Nové nařízení
o povinnosti informovat
Komisi o investičních
projektech do energetické
infrastruktury

**Komise reaguje na
zpoždění v transpozici
evropských předpisů**

Následné řízení (Věc C–490/10 Parlament v. Rada) dopadlo ve prospěch Parlamentu, kdy ESD rozhodl o zrušení daného nařízení. Nové nařízení zřizuje společný rámec, podle něhož jsou Komisi oznamovány údaje a informace o investičních projektech do energetické infrastruktury v odvětvích ropy, zemního plynu a elektřiny – včetně elektřiny z obnovitelných zdrojů, elektřiny z uhlí a lignitu a kombinované výroby elektřiny a užitečného tepla – a o investičních projektech týkajících se výroby biopaliv a zachycování, přepravy a ukládání oxidu uhličitého, který tato odvětví vytvářejí. Komise na základě poskytnutých údajů a informací, jakož i s přihlédnutím k relevantním analýzám, například k víceletým plánům rozvoje plynové a elektrické sítě, jednou za dva roky zveřejní a předloží Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru meziodvětvovou analýzu strukturálního vývoje



a perspektiv energetického systému Unie. Komise bude mít povinnost každé dva roky vypracovat analýzu o vývoji energetického systému a jeho dalším směřování a případné detekování potencionálních nerovností mezi nabídkou a poptávkou a překážky bránící investicím. Nařízení ukládá dále Komisi povinnost přezkoumat provádění tohoto nařízení nejpozději do konce roku 2016. Nařízení bude účinné dvacátý den po zveřejnění v Úředním věstníku a s ohledem na rozsudek ESD nahrazuje zrušené nařízení č. 617/2010 o povinnosti informovat Komisi o investičních projektech do energetické infrastruktury v rámci Evropské unie a o zrušení nařízení (ES) č. 736/96.

Více informací naleznete zde: [🔗](#)

KOMISE REAGUJE NA ZPOŽDĚNÍ V TRANSPOZICI EVROPSKÝCH PŘEDPISŮ

Evropská komise podala žalobu proti Irsku u Evropského soudního dvora kvůli zpoždění v transpozici evropské směrnice o obnovitelných zdrojích.

Transpozice v jednotlivých členských státech měla být ukončena nejpozději do 5. prosince 2010. I když již Irsko přijalo několik předpisů, které jsou vyžadovány danou směrnicí, některá ustanovení ještě nejsou plně transponována v národním právu. Formálně Komise Irsko nejdříve upozornila zasláním formálního upozornění v lednu 2011 a odůvodněným stanoviskem v červnu 2012. Komise v žalobě navrhuje denní pokutu ve výši 25 447,5 eur za každý den prodlení v transpozici. V případě kladného rozsudku ze strany Evropského soudního dvora se pokuta počítá od dne rozsudku až do ukončení plné transpozice.

Více informací naleznete zde: [🔗](#)

Stabilizační rezerva vs.
flexibilní cap-and-trade

STABILIZAČNÍ REZERVA VS. FLEXIBILNÍ CAP-AND-TRADE

Součástí legislativních návrhů publikovaných Komisí 22. ledna 2014 pod pracovním názvem Rámec pro 2030 byl i návrh na strukturální reformu evropského systému obchodování s povolenkami.

Na základě doporučení vycházejících z konzultací se subjekty zapojenými do systému EU ETS Komise navrhla mechanismus regulující množství povolenek na trhu za pomoci rezervy. Tzv. *Market Stability Reserve* (dále jen „stabilizační rezerva“) by měla fungovat následovně: přísun nových povolenek na trh prostřednictvím primární aukce bude záviset na jejich aktuálním přebytku v systému, přičemž optimální pásmo pro přebytek je zatím stanoveno mezi 400 a 833 milióny povolenek. Když tedy bude na trhu v roce X přebytek více než 833 miliónů povolenek, tak se v roce X+2 sníží předpokládaná nabídka o 12% z tohoto přebytku. Pokud přebytek na trhu klesne pod 400 miliónů povolenek, tak naopak v roce X+2 přijde na trh o maximálně 100 miliónů povolenek více (pokud bude samozřejmě v rezervě dostatek povolenek). Pokud tento mechanismus porovnáme se současnou praxí

a též s vlastním návrhem tzv. *flexibilního cap-and-trade* mechanismu (dále „F-CaT“), se kterým společnost ČEZ přišla již před rokem, docházíme k následujícím závěrům: Předložený návrh, který má s účinností od roku 2021 v případě významného přebytku povolenek v daném roce na trhu umožnit jejich stažení, tak určitě představuje pozitivní krok ve snaze revidovat EU ETS. Je též důkazem, že si je Komise jako regulátor vědoma nefunkčnosti současného systému, dané rigidní nabídkou neschopnou reagovat na externí šoky. V neposlední řadě zde existuje určitá podobnost i návaznost na backloading, kdy mechanismus rozloží návratnost povolenek za roky 2019 a 2020 do následujících let tak, aby nedocházelo k jejich příliš vysokému přísunu. Kromě výše uvedených pozitiv však návrh přináší i několik zásadních otázek. Není například zcela zřejmé, jakým způsobem je stanoveno optimální množství přebytku povolenek. Z důvodu potřeby tzv. *hedgingu* (zajištění) je určitý přebytek povolenek nutný, nicméně stanovení tohoto přebytku by mělo vycházet z nějakého odhadu trendu *hedgingu*. Avšak odhad trendu naráží na problém nedostupnosti dat u středních a menších utilit. S tím souvisí i nastavení systému na základě současných parametrů, jako jsou alokace

od roku 2008, korekční lineární faktor nebo současný *hedging*. Platí, že s postupně klesající uhlíkovou náročností výroby bude klesat i potřeba *hedgingu*, takže optimální pásmo by mělo být změněno. Ovšem změna pásma zároveň vede k nižší předvídatelnosti a stabilitě systému.

Další kontroverze návrhu spočívá i v možnosti manipulace s pásmem ze strany subjektů ETS, kdy prostřednictvím tzv. *switchingu* (přepínáním výroby mezi emisně náročnějšími palivy jako uhlí a méně emisně náročnými palivy jako zemní plyn) mohou tyto subjekty vyvolat vypouštění nebo napouštění rezervy. Citelný problém může být i dvouleté zpoždění pro napouštění rezervy, během kterých se může situace významně měnit. Naproti tomu konstrukce F-CaTu všechna tato negativa eliminuje. Tím, že stanovuje uhlíkovou intenzitu pro výrobu, zároveň umožňuje potřebný odhad trendu pro *hedging*. V kombinaci se zohledněním ekonomického vývoje jako druhého základního parametru F-CaT efektivně odstraňuje riziko manipulace trhu. V neposlední řadě díky transparentnímu zohledňování ekonomického vývoje téměř ve skutečném čase F-CaT vymazává časové zpoždění, čímž přináší skutečnou a tolik potřebnou flexibilitu i stabilitu systému EU ETS.

KALENDÁŘ UDÁLOSTÍ

Události z energetiky

5.–7. BŘEZNA hostí bulharská metropole Sofie již desátý ročník veletrhu a kongresu s názvem Energy Efficiency & Renewable Energy. Na akci konané pod patronací bulharské vlády vystoupí řada zajímavých hostů, kteří se budou věnovat otázkám čisté energetiky s přednostním důrazem na region Jihovýchodní Evropy.

Více zde: [📄](#)

10.–11. BŘEZNA organizuje Evropská akademie práva (ERA) konferenci v německém Trevíru na téma jednotného energetického trhu. Zástupci Evropské komise a odborníci zabývající se se touto problematikou se zaměří na implementaci třetího energetického balíčku, intervenci členských států na poli energetiky či postavení spotřebitele.

Podrobnosti zde: [📄](#)

10.–13. BŘEZNA se v Barceloně uskuteční tradiční výroční konference Evropské asociace pro větrnou energetiku (EWEA). Součástí akce je rovněž tematický veletrh. Více na: [📄](#)

17.–20. BŘEZNA proběhne ve Vídni mezinárodní setkání expertů na jadernou bezpečnost na téma zvládání závažných nehod jaderných zařízení. Konference se koná pravidelně v rámci výročí havárie v japonské atomové elektrárně Fukušima.

Podrobnosti na: [📄](#)

18. BŘEZNA hostí Řím konferenci zástupců palivového průmyslu s názvem European Fuels Conference 2014. Jedná se o již patnáctý ročník této největší evropské akce svého druhu.

Podrobnosti zde: [📄](#)



19. BŘEZNA pořádá Agentura pro spolupráci mezi energetickými regulátory (ACER) ve slovinské Ljubljani druhý ročník workshopu zaměřeného na jednotný evropský trh se zemním plynem.

Podrobnosti zde: [📄](#)

20.–21. BŘEZNA zasedá v Bruselu Evropská rada, nejvyšší orgán EU. Jedním z klíčových témat tohoto summitu má být klima a energetika. O výstupech z jednání budeme informovat v dubnovém vydání bulletinu.

24.–27. BŘEZNA pořádá Generální ředitelství pro energetiku v Bruselu seminář určený k seznámení se se sedmou kapitolou smlouvy EURATOM týkající se bezpečnostních pravidel jaderných zařízení.

Více na: [📄](#)

ZPRÁVA ENERGY ECONOMIC DEVELOPMENT IN EUROPE

Evropská komise zveřejnila dne 22. ledna 2014 zprávu, pojednávající mj. o vzájemných souvislostech vývoje cen energií a ekonomiky v Evropě (Energy Economic Development in Europe – EEDE).

Komise v doprovodném textu zdůraznila, že energetika, respektive náklady na zajištění energií, jsou jedním z klíčových faktorů makroekonomického vývoje kontinentu. Energetické náklady dále ovlivňují cenu průmyslové výroby a služeb a cena energií pro domácnosti se významně promítá do kupní síly evropského obyvatelstva. EEDE obsahuje nejrozsáhlejší analýzy a dokazuje vzájemný vztah mezi cenami energií a ekonomickým rozvojem včetně dopadů evropské energeticko-klimatické politiky na hospodářství členských států EU v průběhu několika posledních let.

Co všechno zpráva obsahuje?

Zpráva, vypracovaná Generálním ředitelstvím (EK) pro ekonomiku a finanční záležitosti, je rozdělena na tři hlavní okruhy. Prvním z nich je vzájemný vztah mezi cenou energií a konkurenceschopností. Tato oblast je dále rozdělena na srovnání vývoje v Evropské unii a ve zbytku světa a popis dopadů rozvoje těžby břidlicového

plynu v USA na konkurenceschopnost EU. Druhý díl zprávy se zabývá hodnocením důsledků energeticko-klimatické politiky pro vývoj cen energií, a to jednak z pohledu cen elektřiny a zemního plynu a jednak z pohledu cen „uhlíku“ v podobě emisních povolenek (European Union Allowances = EUA), přidělovaných v rámci evropského systému obchodování s emisemi (EU ETS). Závěrečná část studie je zacílena na obnovitelné zdroje energie (OZE) a vztah mezi jejich rozvojem a vývojem evropské ekonomiky.

Jaké jsou energetické náklady Evropské unie v porovnání se světem?

Dynamiku vývoje cen energií oceňují autoři pozitivně, a to jak v případě zemí Evropské unie, tak i zbytku světa. Evropský výrobní sektor v celosvětovém kontextu udržuje relativně nízkou úroveň energetických nákladů, což studie vysvětluje mimo jiné nižší energetickou náročností oborů, na které se evropská výroba

stále více zaměřuje, resp. schopností intenzifikace výroby. Ekonomika států orientovaných na výrobu s vysokou energetickou náročností je ovšem logicky náchylnější na negativní dopady zvyšování cen energií. EEDE pro srovnávací účely pracuje ve svých analýzách s tzv. energetickými náklady na jednotku produkce resp. přidané hodnoty (Real Unit Energy Cost – RUEC), což je jakási obdoba nákladů na jednotku pracovní síly (Unit Labour Cost). RUEC fakticky kombinuje váhu energetických vstupů a intenzity jejich využití. Hodnota tohoto ukazatele v Evropské unii v čase pomalu, ale stabilně narůstá, podobně jako u dalších sledovaných regionů světa.

V globálním srovnání jsou v EU energetické náklady produkce v RUEC vyšší než v Japonsku i než v USA, byť to jen těsně. Výrazně energeticky nákladnější výrobu má Rusko (oproti zmiňovaným třem regionům prakticky dvojnásobně). Studie upozorňuje na významné rozdíly v energetické náročnosti přidané

hodnoty podle jednotlivých průmyslových sektorů – velmi vysoká i ve srovnání se zbytkem světa je např. v textilním či potravinářském průmyslu, nízká naopak v průmyslu chemickém. Ve vnitro-unijním srovnání je zajímavé, že zatímco ve většině států se hodnota RUEC od roku 2000 zvýšila, v ČR a na Slovensku poklesla, v naší zemi dokonce v doprovodu s velmi nízkým růstem reálných cen energie. Pokud jde o vliv masivního využití břidlicových plynů v USA, poměrové ukazatele EU byly ovlivněny méně, než se čekalo, neboť náhlá dostupnost levné suroviny v USA vedla k o něco nižší intenzitě využití energií, zatímco EU je vlastně tradičně zvyklá na vysokou míru importní závislosti a tudíž nutnosti energii využívat efektivně.

Jaký vliv na ceny energií a konkurenceschopnost má evropská klimaticko-energetická politika?

Energetická a klimatická politika Evropské unie podle studie EEDE v posledních letech významně ovlivnila ceny energií. Hlavními faktory byly unijní iniciativy v oblastech otevření energetického trhu, rozvoj OZE, zmiřňování dopadů klimatických změn a bezpečnost dodávek energií. Maloobchodní ceny elektřiny

vzrostly podstatně rychleji než velkoobchodní, největší vliv na to měly daně a poplatky. Otevření trhu s elektřinou pro volnou konkurenci mohlo přinést pokles cen energií pro konečné zákazníky, nicméně rychlé zavádění ještě nepříliš vyspělých technologií využívání OZE působilo opačným směrem. Cena uhlíku (emisních povolenek) na trzích mnohem méně motivovala k zavádění čistých technologií, než se v době zrodu mechanismu ETS očekávalo. Nemohlo tomu ani být jinak při známém faktu enormního poklesu ceny EUA, na kterém se nejvíce podílela hospodářská recese roku 2009 a let následujících a s ní spojený dramatický pokles poptávky po EUA.

Jaké je zhodnocení stavu OZE v Evropské unii a jeho vztahu k evropské konkurenceschopnosti?

Studie se rovněž podrobně zabývá problematikou vlivu rozvoje OZE na ekonomické parametry a konkurenceschopnost Evropy. Autoři komentují předpoklad, že rozvoj OZE přinese nové příležitosti pro rozvoj ekonomiky EU a nová pracovní místa – nicméně je třeba brát do úvahy „čisté“ efekty. Jestliže se tak uvádí, že sektor OZE zaměstnává v současné době v EU více než 1,2 mil. pracovníků a v roce

2020 by to mělo být až 3 mil. osob, vlivem zavádění OZE zase některé sektory (konvenční energetika) o pracovní místa přijdou a čistý efekt se tak odhaduje v řádu stovek tisíců. Autoři dále zdůrazňují vliv nových obchodních toků ve vztahu k zařízením na produkci energie z OZE jakožto důležitého faktoru pro ekonomiku EU. S postupným rozvojem a zdokonalováním technologií OZE by mělo pochoptitelně docházet k dalšímu snižování nákladů. Právě podpora výzkumu a vývoje v této oblasti je ve studii zmiňována jako jeden z důležitých faktorů, kterému by se měla energetická politika věnovat.

Studie uvádí řadu údajů charakterizujících různé systémy podpory OZE a vliv na ceny energií. V této souvislosti je zajímavým exkursem připomínka existence tzv. „tarifního deficitu“ v případě elektřiny, tedy situace, kdy regulované ceny elektřiny již nejsou s to pokrýt všechny náklady utilit – jako příklad takové situace uvádějí Francii, kde regulované ceny nepokrývají (celkové) náklady EdF na dodávky elektřiny vynaložené. Taková situace nastala vlivem růstu samotné ceny energie, dílem kvůli nárůstu cen fosilních paliv, dílem pak právě vlivem zavádění nákladově neefektivních technologií pro výrobu OZE.